دَ طهارت، مونځ احکام په شعرونو کښې

مسائل دَ مونځ

منظوم

تصنیف

مولانا احمد علی مردانی

فاضل جامعة العلوم الاسلامية علامه محمد یوسف بنوری ٹاؤن کراچی

Ketabton.com

خورونکے

اسلامی ادبی تولنه

یونیورستی روډ مردان 0312-9818511

مسائل دَ مونځ منظوم

تصنیف

ابوالقاسم احمد علی مردانی

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

دَ طهارت ، مونځ احکام په شعرونو کښې

مسائل دَ مونځ

منظوم

تصنيف

مولانا احمد علی مردانی

فاضل جامعة العلوم الاسلامية علامه محمد يوسف بنوری ټاؤن کراچي

ناشر

اسلامی ادبی تولنه مردان

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم اللّٰه الرحمٰن الرحيم

وَ صلی اللّٰه تعالیٰ علی النّبی الامّی

حمد باری تعالیٰ

په نامه مې ستا مولا! نن ابتدا کړه
چې زمونږ دَ پاره تا پيدا دُنيا کړه
په کښې نمر سپوږمې پيدا کړل تا هم ستوري
جوړه تا ورسره دلته کښې ښُکلا کړه
غرونه، ونې بوټې تا دلته پيدا کړل
په مارغانو تا حسينه پاس فضا کړه
سيلابونه، دريانه چې بهيږي
همه واړه ستا دَ حکم اقتدا کړه
هريو ستا نه مدد غواړي لويه خدايه
تيارهٔ ختمه هميشه تا په رڼا کړه
دَ حکمت نه خالي نهٔ دے دا جهان
کهٔ پيدا ورله دې ورځ هم دَ فنا کړه
ربّه! ستا په هريو څيز کښې حکمت پټ دے
سلسله کهٔ شورو تا دَ انبياء کړه
نبوت تا شورو کړې له آدمؑ نه
بنده تا دا سلسله په مصطفیٰ ﷺ کړه
ورله تا ورکړے ربّه! حق کتاب دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا چې تاورته نادان سړیه! شا کړه
په کښې رب اصول راکړی ټول دَ ژوند دی
هو ښیارانو ورسره مدام وفا کړه
دا بُنیاد دَ شریعت دَ دین اسلام دے
نادانو ورسره دلته جفا کړه
ما احمد علی! په دی یقین ساتلے
ورسره مې ختمه پاس دغه وینا کړه

....

زما عقیده

ما ایمان راوړے دے په رب غفار
چې تنها دے ټل زما پروردیګار
فریښتو باندې یقین لرم ایمان
عبادت کوی په جمع دَ سبحان
کتابونه چې نازل دی له آسمانه
زۀ ایمان لرم په ټولو له پخوانه
رسولان چې دغه ځومره په جهان دی
شامل ټول زما هروختې په ایمان دی
زۀ ایمان لرم په ورځ هم دَ قیامت
دا منمه هرطرف ته حقیقت
هم مالك دَ خیر او شر دے یو اللّٰه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لــــه هـــرڅــــه پـــوره خبـــر دے یـــو الـــلّـــه
پـــــه تـــقـــدیـــر لـــرم ایـــمـــان پـــوره یـــقـیـــن
عـــقـیـــده ســـاتـــمـــــه دغـــــه بهتـــریـــن
مـخـلـوقـات بـه پـس لـه مـرګـه جمع کیـږي
لـــه دې تـولـــو نـــه کـامـل ایـمـان جـوړیـږي
پـــــه الـــلّـــــه ایـمـــان لـــرم زه پـــــه دا شـــان
لـکـــه څـنګ چـي پـه نـومـونـو دے بیـــان
څـنګ مـنـلـي مـــا دَربّ چـي صـفـــات دي
قبـــول کـــړي ورســـره مـــا احـــکـــامـــات دي
زهٔ پـــــه ژبـــــه مـــدام کـــوومـــــه دا اقـــرار
هـــم پـــه پټـــه دا مـنـمـــه هـم پـــه جـــار
مـــختـــصـــر دے ایـــمـــان دَ مســلـــمـــان
مـــا احـــمـــد عـــلـــي کـړهٔ ذکـــر پـــه ښـــهٔ شـــان

....

تــــقسیـــم دَ احـــکـــامـــاتــو دَ اســـلام
دَ اســـلام احـــکـــام بیـــان چـــي د دُنیـــا دي
شـــریـــعـــت کښـــي څـــهٔ روا او نـــاروا دي
دغـــه دوه قســـمـونـــه دي پـــه شـریـعـت کښـي
مـوجـود تـول دي مسـلـمـانـه! عبـادت کښـي
پــــــه روا کښـــي فـــرائـــض او واجبـــات دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورسره په خنګ سنت مستحبات دي
دا روا کارونه ټول شول څلور
ناروا دي علاوه ددي نه نور
دا کارونه ټولو څلورلري ثواب
پريښودلو کښي دَ څنو شته عذاب
ناروا کارونه دوه ددين اسلام دي
مکروهاب ورسره په خنګ حرام دي
بل يو قسم شته مباح ددي دُنيا
دَروا او ناروا نه ټول جُدا
پريښودل کوُل ئي دواړه برابر دي
عالمان داسي کارونو نه خبر دي

....

فرض

اول فرض ضروري په هر مقام دے
دا لازم په هر بشر په خاص او عام دے
ميلاويږي په کوُلو ئي ثواب
پريښودلو کښي ئي شته دے ډير عذاب
دا دليل سره ثابت شه دَ قوي نه
په دليل سره ثابت وي له قطعي نه
فرضيت نه چي ددغي کړي انکار

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخالف شی دَ مولا پروردیګار
بې له عذره چې څوك پرېږدي داعمل
عذابونه ورله شته په هر محل
بې له عذره چې دا پرېږدي مسلمان
فاسق کیږي ورسره هریوانسان
مستحق به ورسره شی دَ عذاب
هم محروم به په دُنیا شی له ثواب
په دوه قسمه دغه فرض د دُنیا دی
یو دَ بل نه ښه پوره پوره جدا دی
فرض عین سره یادیږي اول قسم
هر طرف ته ادا کیږي اول قسم
دا لازم په هر بشر وی دَ هر در
په شرطونو چې وی څوك ښهٔ برابر
چې له چا دغه پاتې په دُنیا شی
مستحق دَ عذابونو دَ مولا شی
فرض عین په هر بشر فرض تمام وی
هر بشر باندې لازم په خپل مقام وی
مثال دا لری پنځه وخته مونځونه
ورکوی چې په دُنیا څوك زکاتونه
نور هم ډیر شته مثالونه په هر دار

خبروُی ځان هميشه دلته هوښيار

کفايه قسم دے دَويم دَ شريعت

مسلمان ته دے معلوم ئي حقيقت

کفايه فرض نه وی په هر بشر

هر مؤمن ئي دے له حکم نه خبر

جنازه ددي مثال په هر قدم دے

حکم نه ئي خبردار دغه عالَم دے

دوه قسمونه شول دَ فرض زما وروره!

کتابونه ښه تفصيل لره نور ګوره

چي له فرضو نه منکروی نو کافر دے

ورله حکم دغه هرخواته ظاهر دے

....

واجب

فرض پسے واجبات دي مسلمانه!

لازمی دا احکامات دي قدردانه

واجبات هغه کارونه دَ اسلام دي

چي لازم په هر بشر په خاص او عام دي

په ظنی دليل ثابت چي په دُنيا وی

دا واجب به هر طرف ته خامخا وی

پريښودو کښي ئي عذاب شته مسلمان له

پریښودو کښې ئې عذاب شته هر انسان له

دَ واجب منکر کافر نه دے اسلام کښې

دغه حکم ما لیدلی په احکام کښې

پریښودونکې ئې فاسق په هر قدم دے

دغه حکم ښۀ ښکاره ددې عالَم دے

....

سنت

دریم سنت دے په واجب پسے انسانه!

طریقه دَ پیغمبر ﷺ ده را روانه

هغه کار چې کړے وی زمونږ رسول ﷺ

یا گفتار چې کړے وی زمونږ رسول ﷺ

ورته وائی دَ رسول الله ﷺ سنت

یا خاموشه په یو کار شی پاك حضرت

دا عمل دا طریقه ښکاره سنت ده

دا حصه زمونږ د دین دَ شریعت ده

په دوه قسمه کښې تقسیم دغه سنت دے

هغه کار چې نقل شوے له حضرت ﷺ دے

کۀ ئې پرېښې وی یو ځلې په دُنیا کښې

دغه غیر مؤکده شو په وینا کښې

مؤکد هغه سنت دَ پیغمبر ﷺ دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چـــي واجبــو تـــــه نــزدي پــــه لـــراو بـــردى

پـــريښـــودلـــو کښـــي ګـنـــاه ئـــي پـــه جهـــان ده

حــق حـــصــــه زمـــونـــږ دَ ديـن دَ حـق ايـمـــان ده

مستـــحـــق دے هـــغـــــه کـــــس دَ مـــلامـــت

چـــي څـــوك پـــريـــږدى پـــه دُنيـــا دغـــه سـنـت

هـم مـحـــروم بـــه وى هـغـــه لــــه شفـــاعـت نـــه

پـــه مـحـشـــر کښـــي دَ حـضـور ﷺ دَ مـحبـت نـــه

دا ســـــنــــــت مـــؤکــــده پــــــه هـــر قـــدم دے

ښـــــهٔ پـــوره پـــوره خبـــر لــــــه دي عــــالَـم دے

پـــريښـــودلـــو کښـــي چـــي نــــهٔ لـــرى عـــذاب

هـــغـــــه غيـــر مـــؤکـــده دے پـــــه هـــر بـــاب

بــــــس ثـــواب دے ګتـــه تـــولـــــه دَ جهـــان ده

دا ښـــکــــلا ده هــــم رڼـــــا دَ مســـلـــمــــان ده

هـــر ســـنـــت کښـــي دَ مـحشـــر ګتـــه پـــرتـــه ده

هـــر بشـــر لــــــه بــــرابـــر ګتـــــه پـــرتـــــه ده

مستحب

پـــــه ســـنــــت پســـے نــمبـــر دَ مستـــحـــب دے

شـــريـــعـــت کښـــي بهتـــر غـــوره پـــه طـلـب دے

چـــي ثـــابـــت ئـــي فـضيـلـت دے شـريـعـت نـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــان خبــر کـــړه ددي کـــار لــــه حـقـيـقـت نــه
پــــريښـــودلــو کښـــي هيــــڅ نــــه لـــري عـــذاب
مستـــحــــب دے چـــي کـــوُل ئـــي وی ثـــواب
مستـــحـــب بــــانـــدي راضـــی مـدام اَلـلّٰـــه وی
ورســـره دَ مـــصـــطـــفـــیٰ ﷺ شــامـل رضـــا وی
ثـــوابـــونــــه ددي کــــار شتـــــه طـلبـګـــار لــــه
نـــعـتـــونـــه ددي کـــار شتــــه طـلبـګـــار لــــه
ګـــنــاه ګـــار نــــه دے چـي پـريـــږدی مستـحـب
نـــــه دَربَ دے دَ خـــفـــګـــان چــــالـــــه سبـــب
مستــــحـــب لـــری لـــوئـــي شـــان دا حـقـيـقـت
دَ مــــحـشـــــر دَ پـــــاره حُســـــن دے عـــــزت

....

خلاصه

دا څـــلـــــور کـــــارونـــــه تـــول دی دَ کـــوُلـــو
نــــهٔ دی نـــهٔ دی پـــــه هيــــڅ شـــان دَ پـــريښـــودلـــو
يـــو شـــو فـــرض بــل واجـــب بــل دے ســـنـــت
مستـــحـــب کــــار څـــلـــورم دَ شـــريـــعــــت
دَ کـــوُلـــو دا کــــارونــــه پـــــه جـهــــان دی
رنـــاګـــانـــي هـــريـشـــر لــــه دَ ايـمـــان دی

....

حرام

منع کړې څه کارونه شریعت دي
ناروا کښي ټول شامل په حقیقت دي
په حرام سره یادېږي هغه کار
چې خوښ نه وي دَ مولا پروردګار
چې ئې منع په دلیل ښکاره قوي وي
لري لري تاله تلل چې ضروري وي
ځان خبر ساته چې هغه کار حرام دے
چې دَ زهرو په شان نوم ئې ټول تمام دے
دَ حرامو نه منکر سړي کافر دے
دغه حکم دَ اسلام ښکاره ظاهر دے
مستحق دَ هر عذاب په قدم دے
مبتلا چې په کښي کُوم بني آدم دے
دَ فاسق په نامه یاد په هر قدم دے
هر طرف ته ورته غم دے هم تورتم دے

مکروه تحریمي

هغه کار چې شریعت کښي نه خوښېږي
په مکروه سره په نوم مدام یادېږي
کۀ مکروه وي تحریمي په کښي عذاب شته

(c) ketabton.com: The Digital Library

تـــنــزيهـــی کښــي کـــمـيـــدل دَ حـق ثــواب شتــــه
چـــي ثـــــابـــــت وی پـــــــه دليــــل ســــره دَ ظـــن
دَ عـــــذاب مستـــحـــق کيــــږی هـــغـــــــه تـــن
تـــحـــريـــمـــی کـــاروتـــــه هـــغـــــه دَ دُنيـــا وی
چـــي نـــاخـــوښــــه شـــريـــعـــت کښــي دَ مــولا وی
تـــول مـــکـــــروهِ تـــحـــريـــمـــی دَ ددي عـــالَـــم دی
نـــــاروا دغــــــــه کـــــاروتــــــه دَ تـــورتـــم دی

....

مکروهِ تنزيهی

پـــريښـــودلـــو کښــي چــي کـــلـــه ئــي ثـــواب وی
پـــــه کـــولُــو نــــه ســـزا نـــــه ئـــي عـــذاب وی
پـــريښـــودل چـــي کـــلـــــه غـــوره دَيـــو کـــار وی
پـــريښـــودل چـــي کـــلـــــه غـــوره ديـــو لار وی
دا مــــکــــــروهِ تـــــنــــــزيهـــــی دے زمــــــا وروره!
مثـــــالـــــونــــــه ورلـــــــه تـــــهٔ خپــــلـــــه اُوګــــوره

....

دَ اودس طريقه

طــــــريـــــقــــــه دا ســــــي بيـــــــان ده دَ اودس
چـــي دَ مـــونـــځ کـــړی اراده کـــلـــــه يـــو کَــــس
لـــوښـــی پـــاك کښــي، اوبـــهٔ پـــاکـــي مسلمـــانــــه!

اخستل اول پکار دي اے انسانه !

هم پاك والے ضروري دے دَ مكان

چې ګنده ورسره نه شي دا انسان

په طرف دَ قبلې ناسته ده اول

خيال ساتل دي دَ پاكي په هر محل

ښۀ په ښكلي انداز ناسته ده پكار

په مزه اَودس كوي هوښيار

انغښتل دَ خپل لوستونو په اول دي

بسم اللّٰه ورپسې وروستو بيا وئيل دي

هر عمل دے دا ثابت له شريعت نه

ځان خبر كړه دَ اودس له حقيقت نه

بيا لاسونه مټو پورې ټول وينځل دي

ښه پوره پوره ورسره ټول مږل دي

خلۀ كښې دري ځلې اُوبه دي اچول بيا

ورسره دي برابر مسواك كول بيا

كۀ مسواك وي نو مسواك كول بهتر دي

لوئي واړه ئې فضيلت نه ښۀ خبر دي

بيا دي پوزه كنګالول پوره دري ځله

صفا كول په ښۀ انداز ده پوزه خپله

ورپسې دَ پوره مخ تاله وينځل دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـــــه لاســـو ســـــره مـــخ پـــوره مــــړل دی
دَ یــو غـــوږ نــــه دَبــل غـــوږ پــوري انســـانـــه
حـــد دَ مـــخ دے ځـــان کـــړه مســلـــمـــانـــه
دَ تـــــنـــــدی ســـره دَ ځــنـــي لانـــدي تــول
پـــه ویــنـــځـــولـــو کښـــي دی تـــالـــه شـــامـــلـــول
بیـــا لاســـونـــه دی ویــنـــځـــل تـــر څـــنـــګـــلانــو
ځـــان ســـاتـــي خبـــر لـــه دغـــي مـــؤمـــنـــانـــو !
دَ ســـر مســـح وړپســـي پـــه شـــریـــعـــت شتـــه
دَ اودس دا طـــریـــقـــه پـــه دي حـــقـــیـــقـــت شتـــه
وړپســـے دَ خپـــو ویـــنـــځـــل پـــه مســلـــمـــان دی
پـــه تـــرتـیـــب مـــا ذکـــر کـــړي پـــه جهـــان دی
اول بـــي انـــدام ویـــنـــځـــل دی پـــه هـــر مـــقـــام دی
دا واضـــحـــه تـــول حـــکـــمـــونـــه دَ اســلام دی

دَ استنجا بیان

ګـــنـــدګـــي ســـره پـــلـیـــت چـــي دا بـــدن وی
استـــنـــجـــا هـــلـــه لازم پـــه دغـــي تـــن وی
کـــهٔ اُوبـــه وی نـــو اُوبــــه دي استـــعـــمـــال کـــړي
ګـــنـــدګـــي لـــه تـن نـــه ختمـــه دي هـــر حـــال کـــړي
کـــهٔ وی بـــولـــو تـــه څـوك نـــاست میدان صحـــرا کښـي

(c) ketabton.com: The Digital Library

استعمال دي کړي بیا لوټه استنجاء کښي
چي پاك والے کله راشي په جهان
استنجاء شوله پوره ددي انسان

دَاستنجا مکروهات

په کیړه هم په کوئیله چي استنجاء کړي
ځان خبر کړه دي مکروه کړي ناروا کړي
دَکاغذ استعمال منع دے اسلام کښي
حکم دغه مالیدلي په احکام کښي
په هډوکي باندي منع استنجا ده
فیصله دَشریعت دا په دُنیا ده
استعمال په کښي دَسوټي ناروا دے
چاسره چي استنجا له په دُنیا دے
استعمال دَګندګي کښي کراهت شته
حکم دغه ښه ښکاره دَشریعت شته
استعمال دَښي لاس منع دے هر چاله
چي څوك لاړشي په دُنیا کښي استنجاء له
دَاسلام دَشریعت دا فیصله ده
دَمکروه اعمالو بوره تذکره ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ اودس څلور فرض

مـــخ پســـــے لاســـونـــــه مســـح بيـــا دَســـــر
دواړه خپـــــي ويــنـــځــــل دي فــــرض بـــرابـــــر
دغـــــــه فــــرض دَ اودس دي تــــولـــو څـــلـــور
نيشتـــــــه نيشتـــــــه عـــلاوه ددې نـــــــه نــــور
كـــــــۀ يــــو پــاتــې شـــولـــــه دي نـــه نـاتـمـام دے
دا اودس چـــې دلتـــــه كــــړے خــاص او عــام دے
بشـــــــۀ پــــوره پــــوره ويـــنـــځـــل دي دَ تــول مــخ
بشـــــــۀ پــــوره پــــوره مـــــــړل دي دَ تــول مــخ
اول فــــرض پــــه اودس كښــــې دغــــه يــاد كــړه
مــخ پســــې دواړه لاســـونـــــه خپـــل ويـنـځـل دي
دَ څــــنــــګــــلـــو ســـــره دا پــــوره مــــــړل دي
بيـــا دَ ســـر مســـح پــكـــــار ده تــولـــــه تــولــــه
فـــرض دا پـــــه هـــر دربـــــار ده تــولـــــه تــولــــه
څـــلــــورمـــــــه حـــصـــــــه مســـح حـــق دَ ســـر ده
فــرائــضــو كښــې پـــه شـمـيــر كــړے هــر بشــر ده
دَ ګتـــــو ســـــره دَ خپـــــو ويـــنـــــځـــل لازم دي
دا پـــــه پـــاكـــو پــــه اُوبـــو ويـــنـــځـــل لازم دي
دا څـــــلـــــــور شـــــول دَ اودس فــــرض تـــــمــــــام
ځـــان خبـــر دې كـــړي لـــــه دې نـــه خــاص او عــام

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ اودس سنت

په شمیر دیارلس په اودس کښې تول سنت دي
دغه تول مقرر کړي شریعت دي
په اول کښې همیشه دَ تولو نیت وي
چاته یاد چې دَ رسول الله ﷺ سنت وي
بسم الله وئیل سنت دَ پیغمبر ﷺ دي
هوښیارانو ته ده پته ښه خبر دي
وینځل درې پیرې لاسونه په جهان شته
په سنتو کښې دَ خوږ نبي سلطان ﷺ شته
دَ اودس په سنتونو کښې مسواك دے
علامت دَ نیك عمله سړي پاك دے
خُله وینځل مسنون دي درې ځلې هر چاله
چې راځي درته په مینه هرڅوك خواله
په سنتو کښې دَ ږیرے هم خلال دے
ورسره ئې دَ وجود دَ تن جمال دے
اوبه درې ځلې دَ پوزې هم سنت دي
څومره ښکلي دا اعمال دَ شریعت دي
تل وینځل دي درې ځلې دَ هر اندام
په سنتو کښې راغلي دا مدام
په سنتو کښې پوره مسح دَ سر ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

نقل شوې طریقه دَ پیغمبر ﷺ ده
دغوږونو مسح شته دې هر بشر له
حکم دغه دې غریب له هر افسر له
په اودس کښې بل سنت موجود ترتیب دې
نقل شوې دا ترتیب له ربّ حبیب دې
هم خلال دَ ګوتو ټولو دې سنت
دا حصه ده په دُنیا دَ شریعت
مسلسل اودس کول مسنون عمل دې
دغه شمیر ورسره تل په هر محل دې

دَ اودس مستحبات

ټول پنځه څیزه اودس کښې مستحب دي
خوښ په هر مقام دُنیا کښې دا دَ ربّ دي
ښي طرف نه شروع کول مدام اودس
مسنون دغه دې عمل دَ هریو کس
دَ څټ مسحه شریعت کښې مستحب ده
مسئله زمونږه دا هم دَ مذهب ده
په اودس کښې مدد نه اخستل بل نه
مستحب دي مدد نه اخستل خپل نه
دا رنګ ناسته په صفا مقام اُوچته

(c) ketabton.com: The Digital Library

مستحب دغه عمل دے نيك سيرته!

....

دَ اودس مکروهات

په اودس کښې شته مکروه څيزونه ډير
مسلمانه ياد ساته ، نشی دې هير
په ګنده ځائي کښې اودس کوُل انسان له
دا مکروه عمل راغلے مسلمان له
صفائی کوُل دَ پوزے په ښی لاس
دا مکروه ګڼی چې څوك لری احساس
بيا خبري په اودس کښې دَ دُنيا هم
مکروهاتو کښې ده شمير دغه وينا هم
هر اودس چې دَ سنتو وی خلاف
مکروه حکم هرطرف ته لری صاف
مکروهات دی دَ اودس دغه څلور
علاوه ددې نه شته په جهان نور

....

نواقض دَ اودس (دَ اودس دَ ماتيدو څيزونه)

چې څه څيز شی له بدن نه رابهر
ورسره اودس ماتيږی دَ بشر
هم ماتيږی په هوا بدبُو اودس

(c) ketabton.com: The Digital Library

خامخا به کړي اودس داسي هر کس
مونځ کښي زور سره خندا دَ هر بشر
ماتوي اَودس دُنیا کښي برابر
په اُلټو اَودس ماتیږي هر طرف ته
دغه حکم بیانیږي هر طرف ته
دَ انسان نه چي مجنون جوړ شي دُنیا کښي
اودس مات شي ورسره په ابتدا کښي
وینه شي چي له بدنه رابهر
اَودس مات شي ورسره دَ هر بشر
ګندګي، زوي بهر شي چي له تن نه
دي سبب دَ اودس ماتي له بدن نه
هغه خوب چي وي په ملاسته یا په ډډه
ورسره اودس ماتیږي مخاطبه!
بیهوشي سره ماتیږي هر اودس
ناخبره چي له ځان نه شي یو کس
ټول اته شول صورتونه دَ جهان
اودس دي سره ماتیږي دَ انسان

دَ غسل طریقه

طریقه دَ غسل شته په شریعت کښي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیـــان شـوي دَ نبــي ﷺ ده پــــه سیــرت کښــي

پـــــه ویــنـــځـلــو دَ خپــل لاســو ابتــدا کــړه

آغـــــاز دي ســــره دَ غســـل پــــه دُنیـــا کـــړه

دَ خپــل تــن نـــه ګـنـدګـی لـرے کـړه وروره !

دَ بــدن نــــه ګـنـدګـــی لــرے کــــړه وروره!

استـنجــا ورپســـي بیــا پـــه خـاص او عـام شتــه

طــریـقــه داســي مـوجــود تـولـــه تمـام شتــه

اَودس اُوکــــــړه ورپســــــي پـــوره تـــمــــام

دا مســـنـــون عــمـــل هیــر نــــهٔ کـړے دَ اسـلام

اُویـــــه واچـــوه بـــدن بـــــانــدي بیـــا وروره !

اُویـــــه واچـــوه تـــول تـــن بـــانــدي بیـــا وروره!

پـــاتــي نشــی چـي اوچ ځـــائي دمے پـه بدن کښـي

طــــریـــقــــه دغــــه مـوجـود ده هــروطـن کښــي

اُویـــــه واچـــوه دري ځـــلــــــه پــــه بــدن خپــل

چــي اوچ پـــاتـــي درنــــه نشـــی دغـــه تـن خپـل

دَبـــــدن مـــــړل پـــــه لاســــو دی پـــکـــــار

دا دَ غســــل طـــــریـــــقـــــه ده پـــــه هــــر دار

هــم پــــه خـلــــه او پـوزه کښــي اُویـــه اوچـول دی

طــــریــقــــه دَشــــریــعــــت دا نــقـل کـولُ دی

دا کـــامـلــــه طــــریـقـــه شـولـــه دَ غســـل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا کامله تذکره شوله دَ غسل

دَ غسل فرائض

دري په غسل کښي تول فرض په جهان دي
ښه خبر له دغي فرضو عاقلان دي
کنګالول دَ خلي اول فرض کړه ياد
دي سره دَغسل کيږده خپل بُنياد
بيا په پوزه کښي اُوبه اچوُل دي فرض
ښه انداز سره دا ښه اچول دي فرض
تول بدن بيا په اُوبو پوره لمدول دي
هميشه داسي هرخواته غُسل کول دي
دري دا فرض شول تمام دَ شريعت
ياد ساته په هر مقام دا هرساعت

دغسل سنت

تول په غسل کښي پنځه سنت بيان دي
نا خبره خلق واړه نادان دي
دَ بندونو پوري لاس دا خپل وينځل دي
ناپاکي له خپل بندن نه لرکوُل دي
هم دَغسل نيت مسنون په کښي تمام دے

دغه حکم ښهٔ ښکاره د دين اسلام دے
مخکښې غسل نه اَودس کوُل مسنون دي
رناګانې هر بشر له دَ ژوندون دي
دَ اوبو هم بهيدل په تن سنت دي
عاقلان پوره خبر له شريعت دي
طريقه دَ هر مسنون غسل دَ پاره
فائده واخله دَ احمد تهٔ له اشعاره

دَ غسل مکروهات

تول په غسل کښې مکروه دي څلور کاره
ياد کړهٔ ، تهٔ کهٔ ئې دَ علم طلبګاره
په بدن چې کپړې نه وي بيا کلام
منع دلته شريعت کښې دے تمام
مخ قبلې ته يا قبلې ته شا کول
مکروه دا دي هر بشر له دا کول
هريو غسل دَ سنت چې وي خلاف
مکروه حکم هلته کښې مدام وي صاف
هم زيات والے دَ اوبو دَ استعمال
مکروه دي ، چې څوك ئې نه ساتي نن خيال
دا مکروه اعمال دَ غسل شول تمام

(c) ketabton.com: The Digital Library

خیـــال پـکــار دے چـــې ســاتــی ددې عــوام

....

دغسل قسمونه

پـــه دري قسمـــه بانـدې غسل د انسان دے
مستحـب ، سنت یـا فـرض پـه جهان دے
کـلـــه کـلـــه پـــه واجــب فـرض یــادیـږي
پـــه انســان چــې غسل کـلـه لازمیـږي
غسل نــوم دے لــمــدوُل دَ تـــول بــدن
بهيـــدل دي دَ اوبـــو پــــه دغــــې تــن
ورســره شتــه مضمضه هــم استـنشـاق
بهتــرين دغـــه عــمــل دے پـــه أفــاق

....

بیان دَ فرض او واجب غسل

زنــانــه بـــاندې چـــې تيـرشی حيض نفـاس
فــرض غسل پــه تـکـميل شـی پـه احســاس
چــې منـی شــی پــه شهـوت لــه تـن بهـر
غسل دلته واجبيږي پـــه بشـر
څـنـګـه غسل چـې مـذکـور پـه مراتب دے
پـــه دُخــول دَ حشـفـې ســره واجـب دے
واجبيـــږي غســـل هــم پـــه احتــلام

(c) ketabton.com: The Digital Library

يــاد ســاتــــه درنـــه هيــر نشـــی دا احـــكـــام
چـــي ګـــنـــده شـــی دَ انســـان خــوب كښـــي بــدن
ورتـــه ځـــائـــي ګـــنــده مـعــلــوم نـــه وی دَ تــن
غســــل هـــم ورســـــره دلتـــــــه واجبيــــږی
چـــي انســـان تـــه ګـــنــده ځـــائـــي نـــه معــلوميـــږی
بشـــر هـغـــه چــي رخـصـــت شـــی لـــه دُنيـــا نـــه
غســـل ورکـــړه ورلـــه دلتـــه كښــي انســـانـــه!
دغـــــه غســـل ورکـــول دلتــــــه واجـــــب دی
لازم دا مســــلـــــمـــــان هـــريـــو طــــالـــب دی

....

مسنون غسل

دَ جـــمـــعـــــي دَ ورځـــي غســـل دے مســـنـــون
پـــــه دُنيـــــا چـــي تيـــروُ ے دلتــــه ژونـــدون
دَ وقـــوفِ عـــــرفـــــات غســـل پـــكـــــار دے
پـــــه ســنتـــو كښـــي دَ سيّــد الابـــرار ﷺ دے
غســـل دا رنګ هـــريـــو مـــونـــځ لــــه دَ اختـــر
مســـنـــون دغـــــه دے عـــمـــل دَ پيـــغـــمبـــر ﷺ
مســــنـــــون غســــل دے احــــــرام لــــــره مــــدام
دا عـــــمـــــل دے دلتـــــه كښـــي كـــوی عـــوام

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

مستحب غسل

پس دَ مرې لامبولو نه انسانه!
غسل اُوکړه مستحب اے مسلمانه!
سپوږمۍ اُونیسی چې تندر دَ آسمان
مستحب ورسره غسل دے بیان
دَ صلوة الاستسقاء دَ مونځ دَ پاره
شته دے غسل مستحب عاقل هوښیاره
نور ددې نه علاوه ډیر مقامات دی
شامل هغه ټول زمونږ په عبادات دی

دَ تیمم بیان

اول فرض تیمم دَ پاره نیت دے
حکم دا مونږ ته راکړے شریعت دے
دوه ضربونه بل یو حکم دَ جهان دے
امر کړے مونږ دا ته غنی سبحان دے
دواړه لاسه په خورو پوره وهل دی
بیا لاسونه ټول په مخ پوره مږل دی
دوباره وهل دی بیا په خورو لاس
چې په شان لکه دَ نیت لری اساس
لاس په لاسو دی راښکل ترڅنګونانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځان کړه پوهه له نیکانو صالحانو
دغه دري فرض دي ټول دَ تیمم
ضرورت وخت کښې دي کول دَ تیمم

دَ تیمم متفرق حکمونه

چې شی ویلی اویا اوسوځی په اور
هغه سپین کۀ جهان وی یا کۀ تور
تیمم په هغې نه کیږی انسانه !
نور ځیزونه لټوه اے مسلمانه !
پاکه خوره شوه دې لره پکاره
دا تحفه ډالي دَ حق پروردیګاره

دَ مونځ طریقه

په نامه دَ پاك سبحان مې ابتدا ده
چې محکمه، ښه صادقه ئې وینا ده
بیانوومه طریقه دَ مونځ ګزار
دَ الله نه دَ مدد یم طلبګار
توفیق راکړے اے مولا! دَ ښه بیان
چې راضی رانه شے ته په هر مکان
دا عمل زما توښه چې دَ محشر شی

(c) ketabton.com: The Digital Library

تول روښانه ورسره زما قبر شی

نا خبر لره سبب دَ هدایت شی

ورسره ورته نصیب هر سعادت شی

رابیداره ورسره هر یو انسان شی

مستحق دَ نعمتونو په جهان شی

چې دَ مونځ په اراده اُدریږی ربّ ته

توجه دې هر ساعت لری ادب ته

په اخلاص په توجو به دی اُودریږی

دې سره دَ مونځ آغازوی شورو کیږی

مخ قبلے ته به کړی بیا دغه انسان

خیال ساتی به ورسره ددې بیان

کپړے، تن بدن به پاك ددې بشروی

پاك به هم دَ مونځ دَ پاره هغه دروی

دا شرطونه دی هر مونځ له ابتدا کښې

عبادت کوه مدام دَ دین رڼا کښې

مونځ ته اُودیږی چې کله یو انسان

خپل لاسونه به اُوچت کړی دَ جهان

دا لاسونه ترغوږونو اُوچتول دی

دَ اسلام په احکاماتو عمل کول دی

ورسره به تکبیر وائی مونځ گزار

(c) ketabton.com: The Digital Library

فرضيت نه ددې نه کړي څوك انكار
ابتدا کښې دَهر مونځ الله اکبر دے
ورسره دَ مونځ آغاز په هريو در دے
دَ سجدې ځائې ته به ګوري دا انسان
مونځ ته اُودرېږي چې کله مسلمان
دَ تکبيرِ تحريمې نه پس ثنا ده
طريقه دَ خوږ نبي دَ مصطفىٰ ﷺ ده
ثنا وائي به په پټه مسلمان
نقل شوے دا بيان دے په جهان
لوستل ورورستو له ثنا نه تسميه دي
برکتونه ورسره په هر حصه دي
تعوذ ورپسې وروستو په جهان دے
هر طرف ته راپسې ځکه شيطان دے
تعوذ وئيل راغلي دي سنت
ورسره دي له شيطان نه حفاظت
فاتحه ورپسې وروستو دي لوستل
ځان له مونځ کښې دا په پټه دي وئيل
فاتحه مونځ کښې لوستل وروره! واجب دي
لازمي دغه يادول په هر طالب دي
تلاوت دَ فاتحې چې مکمل شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا سورت دَ فاتحي چي مکمل شي
ورپسي اٰمين وئيل هرخوا مسنون دي
رڼاګاني برکتونه دَ ژوندون دي
په اٰمين پسي لوستل بيا دَ سورت دي
څوك خبر چي له مذهب له حقيقت دي
يو حصه دلته کافي ده تلاوت له
اسانتيا دغه راغلے دي اُمت له
دري اٰياته دي لوستل واړه تمام
يا اٰيت يو لوئي لوستل په دي مقام
دغه حکم دَ اسلام دَ شريعت دے
متفق په دي خبره ټول اُمت دے
دا واجب په هر بشر په لراو بر دي
هوښياران له دي خبري ښه خبر دي
هر کله چي مکمله شي تلاوت
نو بدل به مونځ ګوزار کړي خپل حالت
دَ قيام نه به رکوع ته شي روان
قيام پاتي به پوره شي دَ جهان
ورسره به تکبير وائي دا ساعت
کوم ساعت چي بدلوي بشر حالت
په رکوع کښي دَ رکوع تسبيح لوستل دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښـــه پـــه میـنـــه مـحبـت پـوره وئیـــل دي
درې درې ځـلـې تسبیـحات شتـه په رکـوع کښې
ددې ډیــر زیـات بـرکـات شتــه پـه رکـوع کښـې
تــل رکــوع کښـې دَ رکــوع تسبیـح مسـنـون ده
هـــر یـشــــر لــــه عـــطیـــــه ددې ژونـــدون ده
پــه تسـمیـع ســره دې تــلــل ورلـــه قیـام لــه
دغـــه حـکـم دے راغـلـے خـاص او عـام لـه
وروسـتـې بـــه پـــه تـحـمیـد ژبـــه لـمـده کــړي
دَ مــولا بـــه ښـــه پـــه میـنـــه تـذکـره کـــړي
کـــه تسـمیـع ده کـــه تـحـمیـد دواړه سـنـت دي
دا ثـــابــت پـــوره لـــه شـــریـعـــت دي
بیـا سـجـدې تـــه بـــه روان شـــي پـــه دا شـان
لـکـــه ځـــي چـــې ځـوك ډیـدن لـــه دَ جـانـان
ورســـره بـــه پـــه تـکبیـــر ژبــــه لـمـده کــړي
ربَ تـــه تیـتـــه دَ جهــان بـــه هـر حـصــه کـړي
تیــټ پـــه زمـکـــه بـــه مـولا تـــه دا بشـر شـي
تـــنـدې، پـــوزه بـــه زمـکـــه بـــرابـــر شـــي
دواړه لاســـه بـــه پـــه زمـکـــه ښــهٔ تـمـام وي
دَ سـجـدې دا طــریــقـــه دَ خـــاص او عـــام وي
ده سـجـده پـه مـونـځ کښې فـرض مونـځ ګزار لـه

لازمي دي اد کول غريب مالدار له
دغه شان بله سجده شته هر رکعت کښي
دوه سجدې دَ يو رکعت شوے شريعت کښي
هر سجدې ته په تکبير سره دی تلل
ځان خبر کړه، هم خبر کړه پوره بل
دي سره به يو رکعت پوره تمام شی
وروسته دَ بل رکعت شورو قيام شی
دَسجدو مينځ جلسه په هر مقام شته
په سکون سره دا ناسته ښۀ تمام شته
دوه سجدو سره کامله به رکعت شی
دا توښه به په محشر دغه ساعت شی
بيا به اُودريږی قيام ته دويم رکعت ته
په اخلاص سره دَ ژوند دي عبادت ته
اُودريدل دی په تکبير سره قيام ته
دغه حکم دے راغلي خاص او عام ته
دويم رکعت کښي به آغاز له بسم اللّٰه وی
وروسته دَ فاتحي سورت به بيا وی
بيا آمين به وی سورت به وی رکعت کښي
خوند مزه شته دَمولا په عبادت کښي
په تکبير سره به لاړ شی بيا رکوع ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

زده کړه دغه طريقه لويو ورو ته
په رکوع کښي تسبيح وائی دَ مولا به
وائی دغه تسبيحات اعلا ادنیٰ به
درې ځلي دغه وئيل په دې مقام دی
چي خبر له خپل نبی ﷺ نه له اسلام دی
په تسميع سره بيا وروستو اُودريدل دی
ورسره يو ځائي تحميد پوره وئيل دی
بيا سجدې ته په تکبير به مونځ ګوزار ځی
اطمينان سره پوره ورته تيار ځی
په سجده کښي تسبيحات لوستل په شوق دی
دَ ثواب دا کلمات لوستل په شوق دی
بيا جلسي ته په تکبير سره ده ناسته
نه روا دلته ولاړه، نه ده ملاسته
په تکبير سره جلسي نه پس بيا تلل دی
پاك الله ته دا تندې خپل لګول دی
ورسره پوزه لګول دی په سجدو کښي
بيا مشغول کړه ځان ثنا کښي په تسبو کښي
تسبحات پوره درې ځلي شته اسلام کښي
شك اُونکړې دَ احمد علی کلام کښي
بيا ده ناسته، قاعده ده شريعت کښي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا شامله ده دَ مونځ په عبادت کښې
بیا وئیل اَلتحیات دي هر بشر له
طریقه دَ مونځ راغلي لر او بر له
دوه رکعته که وي مونځ نو بیا درود شته
وریسې بیا دُعاګانې په وجود شته
بیا سلام سره به مونځ زمونږ تمام شی
هر بشر له روا به بیا کلام شی
هر بشر له روا به خوراك څکاك شی
روا دۀ له تجارت به دَ املاك شی
که دَ دوو نه زیات رکعته په جهان وي
طریقه به ئې هم بره دغه شان وي
بسم الله ده فاتحه او بیا آمین دے
هر عمل دَ شریعت غوره حسین دے
نیشته فرضو کښې آمین پسے سورت
چې وي دریم یا څلورم کله رکعت
نوره بره طریقه ټوله یوشان ده
ښۀ اسانه طریقه دَ مونځ بیان ده

دَ مونځ فرائض

ټول پنځلس مونځ کښې فرض په بشر دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ووۀ دننه دي، اته ترینه بهر دي

پټول دي دَ بدن هر بشر له

فرض دغه په جهان شته لر او بر له

دَ بدن پاك والے فرض دے انسان له

مونځ چې كله كوي دلته مسلمان له

دَ مكان پاك فرض په جهان دے

مونځ ته كله چې ولاړ په دي انسان دے

په خپل وخت كښې اداكول دَ مونځ دي فرض

ركعتونه فرض ټول دَ مونځ دي فرض

دَ كپړو پاك والے فرض په انسان دے

مونځ ته كله چې ولاړيو مسلمان دے

په تكبيرِ تحريمې دَ مونځ آغاز

مونځ كښې فرض دے آغاز په دي انداز

استقبال دَ قبلې فرض دے هر چاله

كه دي شك وي لاړ شه لاړ شه خپل ملا له

نيت هم فرض دے هر مونځ له شريعت كښې

لازمي دے ضروري هر عبادت كښې

قيام فرض دے په مونځ كښې هر بشر له

روا نه دي پرېښودل ئې لر او بر له

دا په عذر سره هر خوا پاتې كيږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو په ناسته حکماً دغه اداکیږي

قرات په مونځ کښي فرض دَ قرآن دے

ښه خبر له دي نه هر يو مسلمان دے

رکوع فرض ده سجدي دواړه لازم دي

دا مونځونه ورسره دلته قائم دي

ناسته فرض ده دَ مونځ په اختتام کښي

دا حکمونه ټول موجود دي په اسلام کښي

په قعده آخيري ياده په دنيا ده

ناسته دغه ضروري تل په هر چا ده

په خپل قصد ارادي سره سلام هم

فرضيت کښي دے شمير شوے تل تمام هم

دغه فرض په هر مونځ کښي دَ جهان دي

ما احمد علي ليکلي دَ مردان دي

....

دَ مونځ واجبات

څلوارلس مونځ کښي واجبات په هرمقام دي

دغه ټول مقرر کړي چي اسلام دي

کړه دَ فرضو دوه رکعته مقرر

چي قراءت په کښي کوي دغه بشر (1)

دا واجب حکم هر خوا دَ شريعت دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه خبر له دي نه دلته دا اُمت دے

فاتحه لوستل واجب دي هر بشر له(2)

دَ تصديق دَ پاره لاړ شه معتبر له

په اول دوو ركعتونو كښي سورت(3)

واجب حكم لري دغه هر ساعت

دَ سجدو په مينځ كښي ناسته په ښهٔ شان(4)

جلسه مونځ كښي ده واجب په هر انسان

په قعده اُولىٰ كښي ناسته په هر در(5)

په مقدار دَ تشهد په لرا وبر

واجب ناسته ده په مونځ كښي هر بشر له

راشه دين له حقيقت له حق خبر له

په اركانو كښي ترتيب په شريعت شته(6)

واجب حكم ورله دلته هر ساعت شته

دَ ركوع نه پس قومه چي اداكيږي(7)

سجده سهوئي په ترك تل لازميږي

تشهد دواړو قعدو كښي هم واجب دے(8)

ښه خبر له دي نه هر خواته طالب دے

فاتحي پسي واړه دري آياتونه(9)

يا واړه واړه لوستل دي سورتونه

يا وئيل دي وړيسي دَ لوئي آيت تل

(c) ketabton.com: The Digital Library

پــه واجبـو کېـږي دے شـمېـر پــه شـريـعـت تـل
ضـــــروري دے ورســــره هـــم اطـــمـيــنـــان
چـــي ادا شــــی پـــــه ســـکــون دديـن ارکـــان
يــو واجـــب لـــه واجبـاتـو نـــه قـنـوت دے(10)
فـاتـحـي کېـږي پـه امـام پسـے سـکـوت دے(11)
تـــکـبيـــرونـــــه دي واجـــب دَ هـــر اختـــر(12)
يـــاد ســـاتـــی دغـــه دُنيـــا کـبـــږي هـــر بشـــر
دَ خپـــل مـــونـــځ نـــه پـــه سـلام ســره وتـل(13)
واجـــــب دي پـــــه حـــق کـــلام ســـــره وتــــل
مـاســختــن پـه هر وروکي لوئي اختـر کېږي(14)
هـم پـه وتـرو پـه رمـضان کېږي پـه سـحر کېږي
دَ جـــمـــعـــي دَ تـــــراوو هـــم دَ مــــاښـــــام
تيـــز آواز ســـره لـــوستـــل دي پـــــه امـــام

ومونځ سنت

تـول دي يـوويـشـت سـنتـونـه پـه قياس(معنیٰ اندازه)
اُوچـتـــــول دی دَ غـــــوږونــــو پـــــوري لاس(1)
دويـم تـلـــی چـــي دَ قبـلـي پـــه استـقبـال شـــی(2)
گـتـي ورسـره چـي پـاتـي پـه خپـل حـال شـی(3)
نيـغ سـاتـل دي دَ تـکـبيـر پـه وخـت کېږي سـر(4)

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا سنت دي د حضرت خیر البشر ﷺ

لاس تړل عمل مسنون په هر مقام دے (5)

دا عمل پوره ثابت له دین اسلام دے

په شورو کښې د ثنا لوستل سنت دي (6)

دا اعمال د پاك نبي ﷺ د ټول سیرت دي

تعوذ مسنون عمل اول رکعت کښې (7)

ښه شوق سره لوستل اول رکعت کښې

تسمیه په رکعت کښې ده مسنون (8)

رناګاني دا ښکلا ده د ژوندون

هم آمین سنت عمل د پیغمبر ﷺ دے (9)

پرهیزه سړي ښه پوره خبر دے

مَلا او سر دي برابر وي ستا رکوع کښې (10)

مدام یاد ساته هر خواته دا رکوع کښې

په قومه کښې د تسمیع (11) سره تحمید (12)

دا مسنون اعمال دي ترك لري وعید

په سجده کښې دي اول پنډې لګول (13)

بیا لاسونه خپل تندي برابرول

ګسه خپه دي خورول په لر او بر

چې جلسه (14) یا قعده (15) کړې یو بشر

اودرول دي د خپې دي داسې په جهان (16)

(c) ketabton.com: The Digital Library

تـولـي ګتـي چـي قبـلـي تـه کـړي انسـان

خپـل لاسـونـه پـه پتـول بـرابـرول دي(17)

مسـنـون هـرخـواتـه عـمـل مـدام داکـول دي

دا اعـمـال دَ شـريـعـت پـوره مسـنـون دي

رنـاګـانـي هـر طـرف تـه دَ ژونـدون دي

تشهـد کښـي خپـلـه ګُتـه اُوچـتـول(18)

بيـا پـه اشهـد سـره اشـاره کـول

دا مسـنـون عـمـل ثـابـت لـه شـريـعـت دے

هـرعـمـل کښـي پټ پـه پټـه څـه حـکـمـت دے

پـه قـعـدۀ اخيـرنـي کښـي هـم درود(19)

پـه سـنـتـو کښـي مـدام لـري وُجـود

پـه درود پسـي دُعـا شتـه شـريـعـت کښـي(20)

شك ددي خبـري نيشتـه پـه سـنـت کښـي

ګـرځـوُل دي پـه طـرف دَ ښـي سـلام(21)

بيـا پـه ګـس طـرف بـه مـونـځ شـي تـول تـمـام

دَ مونځ مستحبات

پـه مـانـځـه کښـي تـول پـنـځـه مستحبات دي

دَ افـضـل غـوره مـونـځـونـو دا صـفـات دي

دَ لسـتـونـو نـه لاسـونـه چـي بهـر وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مستحب به خامخا په لراو بروي
په رکوع او په سجدو کښې درې نه زيات
مستحب وئيل راغلي تسبيحات
حکم دغه منفردله په جهان دے
امام دي نه استثنیٰ په هر مکان دے
دَ سجدې ځائي ته کتل دي په قيام کښې
دا آداب دَ مونځ ګوزار دي په اسلام کښې
خپلو خپو ته په رکوع کښې تل ګوري
په رکوع کښې خپلو خپو ته کړي نظر
چې له دين او له اسلام وي ښه خبر
مستحب دغه عمل دے هر بشر له
دا راغلي په اسلام کښې لراو بر له
په جولي باندې نظر به کړي جلسه کښې
هم نظر به په جولي ساتی قعدې کښې
په اوږو باندې نظر وي په سلام کښې
هر يو امر دَ اسلام دے خپل مقام کښې
مستحب دي اسويلو کښې خله بندول
هر عمل په اطمينان سره دي کول
په ښي لاس باندې خله بنده کړه قيام کښې
نور دَ ګس لاس حکم شته په هر مقام کښې

دَ مونځ مکروهات

هغه کار چي شریعت کښي نهٔ خوښیږي
په نامه به دَ مکروه هغه یادیږي
مونځ کښي سدل دے مکروه هر یو بشر له
دغه حکم دے غریب له هر افسر له
چي ځادر دي زوړند کړي وي په سر
دغه سدل دے له سدل شه خبر
لویي مونځ کښي دَ کپړو سره مکروه دي
ځنګ چي لویي دَ وښتو سره مکروه دي
دَ کپړو راغندول منع دي مونځ کښي
یا کپړو له خوړول منع دي مونځ کښي
مونځ مکروه دے چي کپړے دَ حقارت وي
تك ورسره هر محل ته په نفرت وي
دغه حکم لري خلهٔ کښي ځه نیول
ورسره په دي جهان کښي مونځ کول
بیا الوستل چي ځهٔ وي خلهٔ کښي دَ قرآن
مونځ ګزار له روا نه دے په هیڅ شان
مونځ کول دي په سستی سره سرتور
مکروهاتو کښي شامل دے په هر کور
چي حاجت لري دَ بول کله انسان

(c) ketabton.com: The Digital Library

مــونــځ مــکــروه دے دا ســاعــت پــه دي جهــان
کــــانـــي دارنګ لــــر کـــوُل دَ مــونــځ ګــــزار
لانــدي زمــکـــــه بــــانـدي لاس وهـل بــاربـــار
مـــکـــروهـــاتـو کښـي شــامـل پـه هـر قدم دے
شـــــه خبـــر لـــــه دي هــــريــو مــحتـــرم دے
خپـلـو ګـوتـو نــه تـکـونــه دي ويستـــل
يـــا لاســـونــــه دَيـــو بـــل ســـر مـــړل
دغـــه مـونـځ کښـي لـويـي کول دَ هـر بشـر دی
مـــکـــروهـــاتـو کښـي شـــامـل دا پـــه هـر در دی
اخـــوا ديـــخـــوا مـــخ قبـلـــي نـــه اړول
مـــونـــځ ګـــزار لـــه دی مــکـــروه دغـــه کــوُل
نــاستــه مـنـع ده دَ سپـي پــه رنګ ، انسـان لــه
مـــکـــروهـــاتـو کښـي شــامـل ده مسلمـان لـه
دَ پټـکـي پـــه تـاؤ سـجـده کښـي کـراهـت دے
لــوئـي کـمـي دي جهـــان دَ عبـــادت دے
خــوروُل هـــم دَ لاســـونـــو پـــــه دا شـــان
چـــي پـــه زمـکـــه شـي خـنـګـلـي دَ انسـان
دا ســجــدو کښـي هــر بشـــر لـــره مـکـــروه دي
دا غـــريـــب لـــه هـــر افســـر لـــره مـکـــروه دي
دَ ســنتـــو خـــلاف مـــونـــځ کښـي کـوُل کـــار

مکروه دغه دے عمل دَ مونځ ګوزار
ختمول دَ مونځ ګوزار خپله سستي
چې پیدا په غزیدلو کړي چستي
دا مکروه عمل هم شته په هر قدم
ورسره شي رحمتونه هر خوا کم
هم شمیره دَ ایاتونو ده مکروه
هم شمیره دَ نور ځیزونو ده مکروه
بندول هم په ځادر کښې خپل لاسونه
مکروهاتو کښې راځي دغه ځیزونه
په کپړو دَ ساه لرونکي ځیز تصویر
مونځ مکروه دے ورسره په هر تحریر
چې خالي وي مخ کښې صف له ابتدا
نو مکروه دي اُودریدل وروستو جدا
شے یا ګس یا مخامخ لاندې تصویر
مونځ مکروه دے ورسره په هر تحریر
اودریدل هم دَ امام بره اُوچت
دا عمل لري په مونځ کښې کراهت
اُوچت والے چې دَ یو لاس په مقدار وي
مکروه مونځ به هله دا دَ مونځ ګوزار وي
اُودریدل تول په محراب کښې دَ امام

(c) ketabton.com: The Digital Library

مکروهاتو کښې شامل دے دا تمام
که څه لړوی رابهر امام محراب نه
دَ مکروه حکم به لاړ شی دغې باب نه
پتهول لری دَ ستر ګو کراهت
مسلمان چې کړی دَ مونځ دا عبادت
اسویلی هم راویستل په خپل اختیار
مکروهاتو شامل دے په هردار
جُنبته ناسته هم مکروه په دې جهان ده
مونځ کښې ناسته چې کله دَ مسلمان ده
دَ سلام جواب ورکول په اشاره هم
مکروهاتو کښې بهر ده نظاره هم
دغه تول دی مکروهات په مقام
نور ددې نه علاوه هم شته احکام

نواقص دَ مونځ (دَ مونځ ماتوُنکی څیزونه)

مونځ دَ پاره ماتوُنکے هر کلام دے
یا سلام کوُل، جواب یا دَ سلام دے
مونځ کښې مخکښې مقتدی چې له امام شی
مونځ به مات دَ سجدې او دَ قیام شی
دَ بالغ سړی په زوره چې خندا وی

(c) ketabton.com: The Digital Library

مـونـځ مـاتيـږي چـي لـه غـم ډکـه ژړاوي
هـم دَ مـونـځ دے مـاتـُونـکـے هـغـه سـوال
لـه مـخـلـوق چـي دَ غـوښـتـو لـري مثـال
اُف يـا اه ويـسـتـل لـه درد يـا دَ څـځ غـمـه
مـونـځ مـاتيـږي ورسـره اے مـحـتـرمـه
غـلـطـي لـويـه پـه قـراٰن کښـي دَ بشـر
مـونـځ مـاتيـږي ورسـره پـه لـراو بـر
دي قـراٰن تـه پـه کتـلـو دَ انسـان
مـونـځ مـاتيـږي ، چـي ئـي لولـي مسلمـان
مـونـځ چـي څـنګ پـه هـر کلام سـره مـاتيـږي
پـه ګـنـده ځـائـي کښـي قيـام سـره مـاتيـږي
دَ قبـلـي چـي کـلـه ختـم استـقبـال شـي
مـونـځ بـه مـات دَ مـونـځ ګـوازه دغـه حـال شـي
شـرط پـه کښـي دے چـي بـي عـذره دا عـمـل وي
هـلـه حـکـم ورسـره بـه دغـه تـل وي
دا انسـان چـي کـلـه مـونـځ کښـي بـي پـردې شـي
مـونـځ بـه مـات ددي بشـر پـه هـر حـصـې شـي
هـم وئيـل سبـحـان الـلّـه پـه ځـه خبـر
مـونـځ مـاتيـږي ورسـره دَ هـر بشـر
پـه تـرجيـع مـاتيـږي مـونـځ دَ مـونـځ ګـوزار

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاد ساته تول دَ احمد علي اشعار
صورتونه شته دے نور هم په جهان
بس کافي دے اختصار له دا بیان

دَ پنځه وخته مونځونو بیان

تول پنځه وخته مونځونه په انسان دی
فرض کړی په معراج کښي پاك سبحان دی
دَ سحر، ماسپخین، مونځ دَ مازیګر
خامخا به دا کوی هر یو بشر
دَ ماښام، ورسره مونځ دَ ماسخوتن
دا دی فرض د دُنیا په هر یو تن
چي آزاد وی مسلمان وی او دانا وی
بالغ شوے ورسره هم په دُنیا وی
هیڅ څه عذر ورته نه وی دَ جهان
هیڅ څه عذر نه لری دغه انسان
فرض دے په دي شرطونو سره مونځ
ربَ ټرلي خپل وختونو سره مونځ
په سحر کښي دي سنت دوه رکعتونه
ورسره آباد ساتي مدام کورونه
دوه دی فرض ورپسي دَ شریعت بیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

خامخا دغه کول دي هر ساعت بیا
بي له عذره درنه پاتې نه شي وروره!
پابندي کړه د وختونو وخت ته ګوره
ماسپښین کښې دي اول سنت څلور
هر بشر دي کړي ادا دغه په کور
څلور فرض ورپسې د شریعت دي
دا ډالي د پاك الله رب العزت دي
ورپسې دوه دي سنت د پیغمبر ﷺ
دوه شته نفل ورپسې هم معتبر
په اول د مازیګر کښې هم سنت شته
درته پته کۀ پاك نبي سیرت ﷺ شته
دوه ، څلور هم نقل شوي په سیرت دي
نقل شوي په سیرت کښې له حضرت دي
که څلور کوې یا دوه په کښې اختیار دے
شریعت کښې دا عمل د نیغې لار دے
ورته غیر مؤکده وائي جهان
هر طرف ته په دُنیا کښې عالمان
څلور فرض ورپسې د مازیګر دي
زرګران له زرو قدر نه خبر دي
فرض درې رکعته مونځ کښې د ماښام دي

نقل شوے شریعت کښې دا تمام دي
دوه سنت وریسې وروستو دَ حضور ﷺ دي
نوافل له دې نه وروستو وروستو نور دي
دوه یا شپږ رکعته نفل دلته کښې دي
دَ محشر دَ پاره تل په کښې مزې دي
ماسخوتن کښې دي اول سنت څلور
دغه غیر مؤکده دي په هر لور
څلور فرض وریسې دَ ربَ اکبر دي
بیا سنت وریسې دوه دَ پیغمبر ﷺ دي
نفل دوه دي وریسے په لر او بر
غواړي دلته نفل کول کۀ یو بشر
بیا دَ وِترو درې رکعته په جهان دي
دا واجب په هر مؤمن او مسلمان دي
دوه نفلونه وریسې ښته په دُنیا کښې
کۀ زیات والے دَ جهان غواړے رښا کښې
په جمعه کښې دي اول سنت څلور
تالیدلے په کولو به وي ورور
دوه رکعته فرض مونځ دے په جمعه کښې
دا لازم په هر بشر دے ښاریه کښې
بیا سنت څلور رکعته وریسې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ محشر دا رڼاګاني دي مزې دي
دوه رکعته ورپسي شته دې هم نور
اداکيږي به په شوق دا په هر لور
ورپسي شته هر طرف ته دوه نفلونه
ښه په شوق سره پکار دي ټول مونځونه

دَ سنت مؤکده ، غیر مؤکده مونځونو بیان

نوم به تاوي اوریدلې دَ سنت
رڼاګاني دي دَ دین دَ شریعت
دا سنت دي په دوه قسمه د جهان
مؤکد ، غیر مؤکد شته دَ جانان ﷺ
دوه سنت مؤکده دَ هر سحر دي
ماسپخین کښي شپږ راغلي په هر در دي
سنتونه دوه رکعته دَ ماښام دي
ماسخوتن کښي دوه موجود په هر مقام دي
تراويح هم تهجد سنت اعمال دي
رڼاګاني هر بشر لره هر حال دي

تمت بحمد الله تعالیٰ وبتوفیقه ....ربنا تقبل منا انك انت السمیع العلیم وتب علینا انك انت التواب الرحیم وصلی الله تعالیٰ علیٰ خیر خلقه محمد واله واصحابه اجمعین ومن تبعهم باحسان الیٰ یوم الدین . آمین

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library